

Persbericht

PB10-022
25 maart 2010
9.30 uur

Minder banenverlies

- In vierde kwartaal 147 duizend banen minder dan een jaar eerder
- Slechts beperkte daling ten opzichte van derde kwartaal
- Veel minder banen in marktsector, forse groei in de niet-commerciële dienstverlening
- Loonkostenstijging 1,9 procent
- Feitelijke loonstijging kleiner dan de CAO-loonstijging

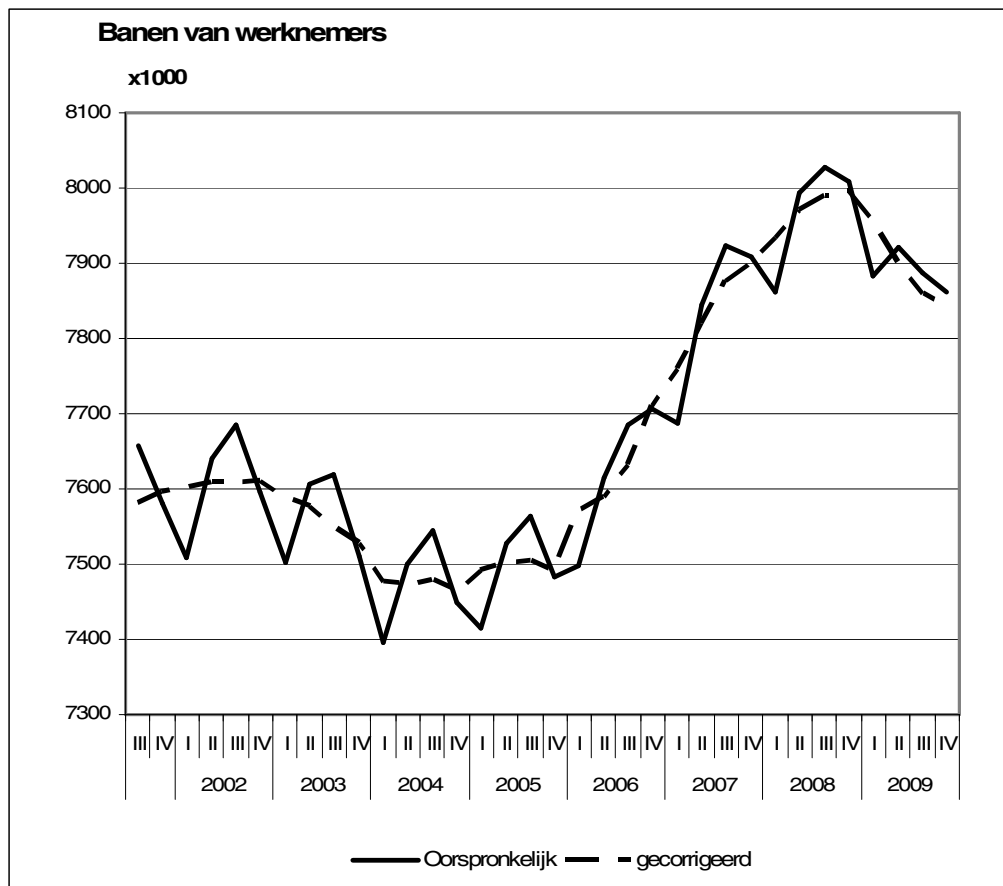
In het vierde kwartaal van 2009 waren er 147 duizend banen van werknemers minder dan in het vierde kwartaal van 2008. Dit is een daling van 1,8 procent. Vergeleken met het derde kwartaal waren er, rekening houdend met seizoensinvloeden, 16 duizend banen minder. Deze daling is aanzienlijk kleiner dan in de voorgaande drie kwartalen. Dit blijkt uit cijfers van het CBS.

Veruit de grootste daling van het aantal banen trad op in de zakelijke dienstverlening waar het aantal banen met ruim 100 duizend afnam in een jaar tijd. De daling bestaat voor het overgrote deel uit uitzendbanen via uitzendbureaus. Deze branche met zijn flexibele arbeidscontracten ving het afgelopen jaar de grootste klap op van het banenverlies. Ook in de industrie, bouw, handel, horeca en transport loopt het banenverlies steeds verder op. Het verlies aan banen in het bedrijfsleven wordt overigens beperkt door de deeltijd-WW. De 40 duizend werknemers die onder de deeltijd-WW regeling vallen tellen voor hun volledige baan mee als werknemer.

In de niet-commerciële dienstverlening (overheid, onderwijs, zorg, cultuur) echter houdt de sterke groei van het aantal banen aan, met 69 duizend ten opzichte van het vierde kwartaal van 2008. Het grootste deel van deze groei zit in de zorg, met een plus van 47 duizend vergeleken met een jaar eerder.

In vergelijking met het derde kwartaal daalde het aantal banen, na seizoencorrectie, met 0,2 procent. Deze afname is veel kleiner dan in de drie voorgaande kwartalen. Ook hier geldt dat de marktsector krimpt. De collectieve sector daarentegen groeit sterker dan in voorgaande kwartalen. Het banenverlies in het vierde kwartaal treedt op bij een bescheiden herstel van de economie.

De lonen van werknemers per arbeidsjaar waren in het vierde kwartaal 1,8 procent hoger dan in hetzelfde kwartaal van 2008. Deze stijging is gelijk aan die in het derde kwartaal. De loonstijging van 1,8 procent blijft achter bij de CAO-loonstijging van 2,4 procent. Teruggang van variabele beloningselementen zoals bonussen, provisies en overwerkvergoedingen speelt hierbij een rol. De loonkosten per arbeidsjaar waarin ook de werkgeverspremies zijn opgenomen stegen met 1,9 procent een fractie sneller dan de lonen. De werkgeverspremies voor pensioenen gingen omhoog, die voor werkloosheid en de zorgverzekering omlaag.

Bron: CBS

Technische toelichting

Achtergrondinformatie over de ramingen

Net als bij de economische groei worden ook van banen en lonen meerdere ramingen samengesteld en gepubliceerd over een kwartaal. De eerste raming of *flash-raming* van de banenontwikkeling wordt uiterlijk 45 dagen na afloop van een kwartaal gepubliceerd in het persbericht economische groei. De cijfers van de eerste raming kunnen wijzigen op grond van nieuwe statistische broninformatie die nadien beschikbaar komt. In de tweede raming die uiterlijk 90 dagen na afloop van een kwartaal wordt gepubliceerd, is deze nieuwe en meer uitgebreide statistische informatie verwerkt. Op dat moment komen bovendien meer detailgegevens beschikbaar en informatie over de ontwikkeling van de loonkosten. Bij de afsluiting van het vierde kwartaal komt tevens de eerste raming van het jaar gereed en worden de eerste drie kwartalen opnieuw vastgesteld.

De kwartaalgegevens worden eenmaal per jaar in juni geijkt aan de jaarcijfers van de Nationale rekeningen die volgens een vaste cyclus van drie opeenvolgende ramingen (voorlopige raming, nader voorlopige raming en definitieve raming) worden herzien. Ook hier is sprake van steeds betere en meer gedetailleerde statistische informatie op basis waarvan de ramingen kunnen worden verrijkt. Deze herijkte gegevens worden gepubliceerd bij het beschikbaar komen van de gegevens over banen en lonen over het eerste kwartaal.

De banen van werknemers die vóór 2009 werkzaam waren bij het Centrum voor Werk en Inkomen (CWI) werden geboekt bij de bedrijfstak zakelijke dienstverlening. Na de fusie van het CWI per 1 januari 2009 met het Uitvoeringsinstituut WerknemersVerzekeringen (UWV) worden zij geboekt bij de bedrijfstak openbaar bestuur. De overboeking betreft 4 duizend banen. Voor deze overboeking zijn de tijdreeksen niet gecorrigeerd.

Bronnen en definities

De gegevens in dit persbericht zijn ontleend aan de Arbeidsrekeningen die deel uitmaken van de Nationale rekeningen. Bij het samenstellen van de Arbeidsrekeningen worden diverse bronnen met arbeidsgegevens geïntegreerd tot een samenhangend stelsel.

De gegevens in dit persbericht hebben uitsluitend betrekking op banen van *werknemers*. Zelfstandigen blijven dus buiten beschouwing. Het aantal banen van werknemers in de Arbeidsrekeningen is het gemiddelde aantal banen in een kwartaal of in een jaar. Voor de banen worden ook seizoengecorrigeerde kwartaalcijfers gepubliceerd. Hierdoor is vergelijking van kwartaal op kwartaal mogelijk. Omslagen in de ontwikkeling worden bij seizoengecorrigeerde cijfers eerder zichtbaar. De seizoengecorrigeerde cijfers van voorgaande kwartalen kunnen bij toevoeging van een nieuw kwartaal fractioneel zijn veranderd door herberekening van het seizoenpatroon.

Een arbeidsjaar wordt berekend door alle (deeltijd)banen om te rekenen naar voltijdbanen. Twee halve banen leveren samen dus één arbeidsjaar op. Arbeidsjaar en voltijdbaan worden hier gebruikt als synoniemen.

De gegevens over loonkosten in dit persbericht zijn gebaseerd op de beloning van werknemers volgens de Nationale rekeningen. De beloning omvat twee hoofdcomponenten: lonen enerzijds en sociale premies die de werkgever betaalt anderzijds. De post lonen omvat naast het bruto loon in geld ook loon in natura en onkostenvergoedingen in verband met de dienstbetrekking (zoals kosten woon-werkverkeer). De sociale lasten omvatten de werkgeversbijdragen voor onder meer werkloosheid, arbeidsongeschiktheid, zorgverzekering en pensioen.

Een bijzondere vorm van loonkosten zijn de betalingen aan werknemers voor niet-gewerkte uren in verband met ziekte en/of weerverlet. Deze betalingen worden op grond van de richtlijnen van het Europese systeem van rekeningen tot de sociale lasten gerekend.

Op grond van dezelfde richtlijnen zijn loonkostensubsidies en afdrachtverminderingen niet in mindering gebracht op de beloning van werknemers volgens de Nationale Rekeningen. Voorbeelden zijn de werktijdverkortingsregeling en de regeling deeltijd-WW van het ministerie van SZW.

Extra werkgeversbijdragen aan pensioenen die verband houden met de sterk gedaalde dekkingsgraad van ondernemingspensioenfondsen, worden niet tot de beloning van werknemers gerekend, maar als kapitaaloverdracht van de betreffende onderneming aan haar (ondernemings-)pensioenfondsen. Extra werkgeverslasten aan pensioenen voor bedrijven die onder een bedrijfstakpensioenregeling vallen, worden echter wel tot de beloning van werknemers gerekend.

Tabel 1. Banen van werknemers naar bedrijfstak

	2008	2009	2008	2009	II	III	IV
			IV	I			
<i>1000 banen</i>							
Landbouw en visserij	129	127	128	114	126	141	127
Industrie 1)	950	924	952	943	930	918	906
Bouwnijverheid	395	388	395	391	392	388	382
Handel	1 323	1 318	1 332	1 320	1 322	1 317	1 314
Horeca	298	293	297	282	299	301	289
Vervoer en communicatie	467	455	467	460	457	453	448
Financiële instellingen	284	279	283	280	282	278	275
Zakelijke dienstverlening	1 578	1 503	1 587	1 518	1 500	1 507	1 485
Openbaar bestuur	512	523	511	520	524	520	527
Gesubsidieerd onderwijs	463	467	467	467	472	456	472
Gezondheids- en welzijnszorg	1 224	1 259	1 232	1 236	1 260	1 258	1 279
Cultuur en overige dienstverlening	351	354	357	352	358	349	358
Totaal	7 973	7 889 [#]	8 008	7 884	7 922	7 888	7 861 [#]
<i>%-verandering t.o.v. dezelfde periode van het voorgaande jaar</i>							
Landbouw en visserij	-2,4	-1,5	1,6	-3,5	-1,7	0,0	-1,2
Industrie 1)	1,1	-2,7	1,1	-0,2	-2,0	-3,6	-4,8
Bouwnijverheid	0,7	-1,7	0,6	0,3	-1,1	-2,5	-3,4
Handel	2,4	-0,4	1,9	1,1	-0,1	-1,2	-1,4
Horeca	2,2	-1,6	1,9	-0,8	-1,2	-1,8	-2,5
Vervoer en communicatie	1,2	-2,6	1,0	-0,7	-2,3	-3,2	-4,0
Financiële instellingen	-0,7	-1,7	-1,3	-0,7	-1,7	-1,9	-2,7
Zakelijke dienstverlening	2,9	-4,8	1,1	-1,0	-5,2	-6,3	-6,4
Openbaar bestuur	-0,4	2,1	-0,2	1,2	1,8	2,2	3,2
Gesubsidieerd onderwijs	2,3	0,8	1,8	0,5	1,2	0,6	0,9
Gezondheids- en welzijnszorg	1,6	2,8	1,7	1,7	3,1	2,7	3,8
Cultuur en overige dienstverlening	2,7	0,8	2,4	1,8	1,2	0,1	0,2
Totaal	1,7	-1,1 [#]	1,3	0,3	-0,9	-1,7	-1,8 [#]

1) Inclusief de bedrijfstakken delfstoffenwinning en energie- en waterleidingsbedrijven.

2) #) Deze cijfers zijn bijgesteld, achtergrondinformatie staat in de technische toelichting.

Bron: CBS

Tabel 2. Banen van werknemers naar economische activiteit, seizoengecorrigeerd

	2008	2009	2008	2009	II [#]	III [#]	IV
			IV [#]	I [#]			
<i>1000 banen</i>							
Landbouw en visserij	129	127	130	126	127	127	128
Industrie 1)	950	924	951	943	930	918	905
Bouwnijverheid	395	388	396	394	391	386	382
Handel, horeca, vervoer, communicatie	2 088	2 066	2 098	2 082	2 070	2 059	2 051
Financiële- en zakelijke dienstverlening	1 862	1 782	1 857	1 832	1 784	1 766	1 746
Niet commerciële dienstverlening	2 550	2 602	2 564	2 577	2 598	2 603	2 630
Totaal	7 973	7 889 [#]	7 995	7 954	7 900	7 859	7 843 [#]
<i>%-verandering t.o.v. voorgaande periode</i>							
Landbouw en visserij	-2,4	-1,5	2,3	-2,6	0,5	0,0	0,9
Industrie 1)	1,1	-2,7	-0,1	-0,9	-1,4	-1,3	-1,5
Bouwnijverheid	0,7	-1,7	-0,1	-0,4	-0,9	-1,1	-1,0
Handel, horeca, vervoer, communicatie	2,1	-1,1	0,2	-0,8	-0,5	-0,6	-0,4
Financiële- en zakelijke dienstverlening	2,3	-4,3	-0,6	-1,4	-2,6	-1,0	-1,1
Niet commerciële dienstverlening	1,5	2,0	0,5	0,5	0,8	0,2	1,1
Totaal	1,7	-1,1 [#]	0,1	-0,5	-0,7	-0,5	-0,2 [#]

1) Inclusief de bedrijfstakken delfstoffenwinning en energie- en waterleidingsbedrijven.

#) Deze cijfers zijn bijgesteld, achtergrondinformatie staat in de technische toelichting.

Bron: CBS

Tabel 3. Arbeidsvolume van werknemers naar economische activiteit

	2008	2009	2008	2009	II [#]	III [#]	IV
			IV	I [#]			
<i>%-verandering t.o.v. dezelfde periode van het voorgaande jaar</i>							
Landbouw en visserij	-1,7	-1,3	2,4	-3,2	-1,5	0,1	-0,9
Industrie 1)	0,8	-2,7	0,9	-0,2	-2,1	-3,6	-4,9
Bouwnijverheid	0,5	-1,7	0,5	0,2	-1,1	-2,5	-3,4
Handel, horeca, vervoer, communicatie	1,6	-1,2	1,1	0,4	-0,9	-1,9	-2,4
Financiële- en zakelijke dienstverlening	2,5	-3,6	1,1	-0,2	-3,8	-4,9	-5,2
Niet commerciële dienstverlening	1,1	1,9	1,4	1,3	2,1	1,8	2,6
Totaal	1,4	-1,0 [#]	1,1	0,4	-0,8	-1,7	-1,9 [#]

1) Inclusief de bedrijfstakken delfstoffenwinning en energie- en waterleidingsbedrijven.

#) Deze cijfers zijn bijgesteld, achtergrondinformatie staat in de technische toelichting.

Bron: CBS

Tabel 4. Lonen en salarissen per arbeidsjaar naar economische activiteit

	2008	2009	2008	2009			
			IV	I [#]	II [#]	III [#]	IV
<i>%-verandering t.o.v. dezelfde periode van het voorgaande jaar</i>							
Landbouw en visserij	7,4	3,2	2,6	8,3	4,8	1,5	-0,9
Industrie 1)	3,2	1,7	1,0	0,3	1,9	2,8	1,5
Bouwnijverheid	4,6	3,6	3,1	4,2	3,9	2,7	3,6
Handel, horeca, vervoer, communicatie	3,5	1,6	3,0	2,7	2,6	0,6	0,2
Financiële- en zakelijke dienstverlening	2,7	1,5	-0,4	-0,4	3,7	1,6	0,9
Niet commerciële dienstverlening	3,9	3,2	5,4	3,4	2,9	2,6	3,6
Totaal	3,5	2,1	2,5	1,8	2,8	1,8	1,8

1) Inclusief de bedrijfstakken delfstoffenwinning en energie- en waterleidingsbedrijven.

#) Deze cijfers zijn bijgesteld, achtergrondinformatie staat in de technische toelichting.

Bron: CBS

Tabel 5. Loonkosten per arbeidsjaar naar economische activiteit

	2008	2009	2008	2009			
			IV	I [#]	II [#]	III [#]	IV
<i>%-verandering t.o.v. dezelfde periode van het voorgaande jaar</i>							
Landbouw en visserij	7,9	3,3	3,3	8,2	5,2	1,6	-0,9
Industrie 1)	3,6	1,7	1,4	0,3	1,8	2,8	1,6
Bouwnijverheid	5,0	3,6	3,4	4,2	3,8	2,6	3,6
Handel, horeca, vervoer, communicatie	3,7	1,4	3,2	2,6	2,4	0,4	0,1
Financiële- en zakelijke dienstverlening	2,7	1,5	-0,4	-0,5	3,5	1,6	1,0
Niet commerciële dienstverlening	4,3	3,2	5,9	3,4	3,0	2,6	3,5
Totaal	3,8	2,1	2,8	1,8	2,8	1,8	1,9

1) Inclusief de bedrijfstakken delfstoffenwinning en energie- en waterleidingsbedrijven.

#) Deze cijfers zijn bijgesteld, achtergrondinformatie staat in de technische toelichting.

Bron: CBS